

Delegacija
Evropske
komisije u
BiH

EU Newsletter

2007 | BR. 4

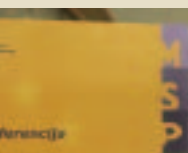
U ovom broju donosimo:

- Donacija od 2,3 miliona eura za pravosuđe

- Završna svečanost zajedničkog projekta za deminiranje

- Obnova domova u Srebrenici i Vlasenici

- Pregled - Odjel za operacije u okviru IPA

- Završna konferencija projekta za tehničke propise

- Konferencija - Kako promovisati i razviti preduzeća

- Obuka za osoblje obezbjeđenja u Prihvatnom centru za iregularne migrante

- REGIONALNE PERSPEKTIVE
Evropski fond za jugoistočnu Evropu

- Projekti za razvoj turizma Bijambare i Vodeni Čiro

Uspostavljen Fond za reformu javne uprave

- Memorandum o razumjevanju su potpisali donatori i predstavnici državnih i entitetskih vlada.
- Finansiranje će pomoći Koordinacijskom uredu za reformu javne uprave pri dizajniranju i provedbi sveobuhvatne državne strategije za reformu ovog sektora.
- Memorandum je potpisan u prisustvu gosp. Miroslava Lajčaka, visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU.

Registrujte se za novi on-line Newsletter!

Nova web stanica Delegacije Evropske komisije u BiH - www.europa.ba - sada nudi novu mogućnost - online e-Newsletter.

Posjetite web stranicu kako biste se mogli registrovati za ovu uslugu i na redovnoj osnovi primati najnovije informacije o brojnim vijestima i linkove za nove tendere, koji su raspisani na lokalnom nivou.

Ovaj Newsletter će se nastaviti štampati, a njegov sadržaj će u svojim redovnim rubrikama donositi ekskluzivne informacije.

Registrujte se za novi on-line press servis!

Novinari i svi drugi koji su zainteresovani za najnovije vijesti takođe se mogu registrovati za servis Saopštenja za javnost, koji će im pružati kako saopštenja za javnost tako i originalne tekstove i fotografije čim se ovi materijali objave na web stranici.

RSS opcija je takođe dostupna.

Uspostavljen Fond za reformu javne uprave

Predstavnici državne i entitetskih vlada i donatori koji su se obavezali da će obezbijediti 4,5 miliona eura 12. jula 2007. godine u Sarajevu potpisali su Memorandum o razumijevanju o uspostavi Fonda za reformu javne uprave. Ovo je prvi put da je postignut zajednički finansijski ugovor u ovom sektoru između donatora i vlade BiH.

Potpisnici memoranduma bili su Dr. Nikola Špirić, predsjedavajući Vijeća ministara BiH, gospodin Nedžad Branković, premijer Vlade Federacije BiH, gospodin Milorad Dodik, premijer Vlade Republike Srpske, gospodin Mirsad Đapo, načelnik Brčko Distrikta i gospodin Dragan Vrankić, ministar finansija i trezora BiH. Potpisnici donatora bili su ambasador Dimitris Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH; NJ.E. gospodin Matthew Rycroft, ambasador Velike Britanije u BiH; NJ.E. gospodin Karel Vosskuhler, ambasador Nizozemske u BiH i gospodin Anders Hedlund špeditorske ambasade Švedske.

Memorandum je potpisan u prisustvu gospodina Miroslava Lajčaka, visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU.

Dr. Špirić je zahvalio donatorima na novom finansijskom instrumentu i izjavio da vjeruje da će reforma javne uprave dati dobre rezultate i da će se provesti strategija kako bi se ispunio cilj djelotvorne i transparentne uprave koja će biti u stanju da riješi izazove sa kojima će se susretati na putu prema evropskim integracijama. On je dodao da će se redovno održavati zajednički sastanci kako bi se usaglasili budući koraci.

Ambasador Kourkoulas, koji je govorio u ime svih donatora, izrazio je svoje zadovoljstvo zbog prisustva visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU kojim iskazuje svoju podršku ovoj značajnoj reformi, i dodao da svi računaju na njegove upute u daljem provođenju ovog procesa. On je rekao da je reforma javne upravne ključni element svake demokratske države i dobrog

upravljanja. Ova reforma će imati direktan uticaj na život svih građana BiH i veoma je važna za evropsku budućnost ove zemlje. "Bez reformskog procesa, bit će nemoguće usvojiti/provesti 100.000 stranica zakona Evropske unije" – rekao je ambasador Kourkoulas.

Sredstva će pomoći Uredu koordinatora reforme javne uprave u izradi i provedbi sveobuhvatne državne strategije za reformu javne uprave. Za razliku od ostalih donatorskih sredstava, ovim sredstvima će direktno upravljati Ured koordinatora reforme javne uprave koji će odlučivati o prioritetima i provedbi strategije koja je usaglašena i usvojena na nivou države i entiteta/distrikta. Ovo Vladi BiH daje pune ovlasti nad procesom i Memorandum je znak povjerenja koje donatori imaju u kapacitet Vlade da krene sa procesom naprijed.

Ciljevi reforme javne uprave – koja u BiH ima visoki prioritet u procesu evropskih integracija – su:

1. otvorena vlada
2. depolitizacija – razdvajanje politike i uprave; bez politički motivisanih imenovanja na funkcije
3. profesionalizacija državne službe = obezbijediti sigurnost i nepristrasnost; obuku državnih službenika – orijentacija javnog sektora ka efikasnom funkcionisanju
4. odgovornost i kontrola – jasno definisane administrativne procedure i kontrola nad javnim sredstvima.
5. snažni upravni i pravosudni sistemi za provedbu i primjenu zakona.

Evropska unija je do sada uložila više od 8 miliona eura u reformu javne uprave u BiH, pružajući podršku u obrazovanju državnih službenika, jačanju Ureda koordinatora reforme javne uprave i Agencije za državnu službu.

Donacija od 2,3 miliona eura za pravosuđe

Ambasador Dimitris Koukoulas i gđa. Biljana Potparić-Lipa, u ime Ureda registara Suda BiH, 14. maja 2007. godine potpisali su Ugovor o doniranju Uredu registara Suda BiH sredstva u vrijednosti 2,3 miliona eura.

Kako je ambasador Kourkoulas naglasio "Vladavina zakona je jedan od ključnih prioriteta Evropske unije u procesu Evropskih integracija. Uspostavljanje djelotvornog, nepristrasnog i nezavisnog pravosuđa ključno je u procesu stabilizacije i pridruživanja Bosne i Hercegovine."

Ovom je donacijom Evropska unija ispunila svoja obećanja na koja se obavezala tokom Donatorske konferencije, koja se održala u Briselu u martu 2006. godine. Do danas je Evropska unija donirala preko 3 miliona eura vrijednu podršku ovom sektoru.

Nakon svečanog potpisivanja ugovora, prisutni su mogli čuti izjave Meddžide Kreso, predsjednice Suda BiH, Marinka Jurčevića, glavnog tužioca i Davida Schwendimmana, registra Ureda tužilaštva BiH, koji su naglasili važnost ove donacije.

Završna svečanost zajedničkog projekta za deminiranje

Ambasador Dimitris Kourkoulas je 9. jula 2007. godine posjetio centre za deminiranje entitetskih uprava civilne zaštite, kako bi se upoznao sa opremom i mašinama za deminiranje, kao i sa timovima deminera i pasa obučeni za otkrivanje minskih sredstava. Ova posjeta se održala u sklopu svečanosti kojom je obilježen kraj osme i završne faze programa za deminiranje Evropske unije. Domaćini tokom posjete bili su gosp. Alija Tihić, direktor Federalne Uprave civilne zaštite i gosp. Dragan Tupajić, direktor Uprave civilne zaštite RS-a. EU je od 1998. godine osigurao oko 23 miliona eura za program deminiranja koja su utrošena na fizičko deminiranje, obuku i opremu. U svojoj početnoj fazi program je provela njemačka NVO, a potom entitetske službe civilne zaštite. Izlazna strategija koja je 2003. godine dogovorena između EK i vlade BiH osigurala je održivost kapaciteta za deminiranje koje su izgrađeni na osnovu podrške EK i drugih donatora kao što su Japan i Kanada. Izlaznom strategijom je utvrđena skala sufinansiranja budućih faza i ona je važan primjer kako su lokalne vlasti preuzele vlasništvo nad projektom te kako su međusobno saradivale.

U osmoj fazi, EU je osigurala bespovratna sredstva u vrijednosti od 330.000 eura za upravu civilne zaštite F BiH i 170.000 eura za Republičku upravu civilne zaštite uz sufinansiranje Federalne vlade u iznosu od 1.957.656 eura i Vlade RS-a u iznosu od 1.100.202 eura.

Na završnoj svečanosti gosp. Alija Tihić je predstavio konkretne rezultate koje je Federalna uprava civilne zaštite postigla do danas na nekih 3.700.000 m² površine i sa 1.000 očišćenih objekata i preko 229.000 neeksplozivnih ubojnih sredstava i oko 21.500 mina, koje su uklonjene i uništene. On je naglasio da se, kakogod, ovaj posao mora nastaviti u godinama koje slijede.

Gosp. Dragan Tupajić je istakao sa svoje strane da je Republička uprava civilne zaštite uništila oko 191.000 neeksplozivnih ubojnih sredstava, očistila 2.305.000 m² površine i 850 objekata. Oni su takođe bili angažovani u 42 akcije u kojima je trebalo brzo djelovati kako bi se spasili životi građana.

Ambasador Kourkoulas, šef Delegacije Evropske komisije u BiH, pozdravio je rezultate koje su postigle obje službe civilne zaštite a posebno deminere koje obavljaju ovaj opasan, ali veoma važan posao. On je naglasio da jedna trećina stanovništva u BiH još uvijek živi u područjima u kojima postoji opasnost od mina i da kontaminacija minskim sredstvima predstavlja ozbiljan prepreku ekonomskom razvoju. On je čestitao vlastima i tehničkim stručnjacima u BiH za rezultate koji su do sada ostvarili – posebno na Dugogodišnjoj državnoj strategiji za deminiranje – te je apelovao na one koje su uključeni u ovaj proces da što djelotvornije upravljaju sredstvima namijenjenim za deminiranje, a koja su postala ograničenija u odnosu na prethodni period.

Obnova domova u Srebrenici i Vlasenici

Gosp. Andre Lys, vršilac dužnosti šefa Delegacije Evropske komisije u BiH, je 25. jula 2007. godine posjetio Srebrenicu i Vlasenicu kako bi prisustvovao svečanom potpisivanju ugovora sa korisnicima programa SUTRA namijenjenog za rekonstrukciju kuća u ovim opštinama.

SUTRA PLOD je inicijativa koju provodi UNDP. Ovaj projekat sufinansiraju: Evropska unija (4 miliona eura), BiH Fond za povratak (2 miliona eura), partnerske opštine (569.000 eura), UNHCR (256.000 eura) i UNDP (200.000 eura).

Opštine Srebrenica i Vlasenica su osigurala 128.000 eura,

odnosno 77.000 eura kako bi podržale obnovu kuća u svakoj od ovih opština. Obnova domova će biti praćena i sa poduzimanjem mjera za održivost povratka, što će predstavljati podršku cjelokupnom procesu.

Druge opštine koje učestvuju u projektu SUTRA PLOD su Goražde, Drvar, Šipovo, Grad Mostar, Bosanski Brod, Derventa, Bosansko Grahovo, Zvornik, Doboj i Travnik. Opštine će samostalno rukovoditi provedbom aktivnosti obnove. Povratak izbjeglica je sektor u kojem su bh. vlasti uspješno preuzele vlasništvo nad procesom povratka.

P R E G L E D

Odjel za operacije u okviru IPA

Struktura i zadaci

Delegacija EK u BiH ima veliki Odjel za operacije, koji broji 42 uposlena, a koji je odgovoran za upravljanje velikim brojem različitih programa za podršku političke agende EU, njenih država članica i same Bosne i Hercegovine, koja bi konačno trebala i postati član EU.

EU osigurava znatnu finansijsku podršku za provedbu ovog cilja. Od 2007. godine ova podrška se omogućava kroz novi finansijski instrument pod nazivom Instrument za pretpristupnu podršku (IPA), koji predviđa provedbu u okviru decentralizovanog sistema (dakle putem državnih a ne struktura EK). Međutim, sve dok neophodne strukture ne budu uspostavljene, Delegacija EK ostaje odgovorna za utvrđivanje potreba, prioriteta, preraspodjelu sredstava, pripremu programa i projekata, objavljivanje tendera za projekte, sklapanje ugovora i plaćanje.

Fokus programa

Državni program se sastoji od tri glavna područja koja prate kriterije za prijem:

- 1) **Politički** – podržava vladavinu zakona, pravosuđe i policiju, ljudska prava i razvoj civilnog društva, koji moraju postati stvarni

partneri vlade pri izradi politika.

- 2) **Ekonomski** – promoviše ekonomski razvoj zajedno sa socijalnim razvojem, kreira jedinstveni ekonomski prostor i tržišnu ekonomiju, koja može izdržati konkurenciju.
- 3) **Administrativni** – kreira i/ili ojačava neophodne institucije i izgrađuje kapacitete da se provede svih 100.000 stranica zakona EU (*Acquis*).

Odjel za operacije je takođe uključen u upravljanje regionalnim programima, kojima se ne rukovodi u zemlji, osiguravajući da oni budu u skladu sa ukupnim ciljem evropske integracije, kako što je nuklearna sigurnost, ili carine i pitanja granica. Na regionalnom nivou, Odjel je takođe doprinio uspostavljanju najvećeg mikro-finansijskog fonda u svijetu – EFSE, koji će uskoro doseći vrijednost od ½ milijarde eura kapitala. Njegov prethodnik – EFBH je bio multidonatorska akcija u BiH.

Konačno, postoje programi koji unaprijeđuju međugraničnu saradnju između zemalja u regiji, a kojima se upravlja u BiH. Od 2007. godine postoji posebna preraspodjela sredstava kako bi se pomoglo pograničnim regijama u BiH da sarađuju sa regijama u susjednim zemljama a kako bi se ojačala i saradnja između BiH i Jadranske regije, naime Italije (Jadranski program).

Odjel za operacije je, u skladu sa prioritetima programa, podijeljen na tri sektora:

OPERACIJE

Šef Odjela za operacije: Andre LYS

Menadžeri projekata:

- 1 – Koordinacija sa donatorima / Priprema programa / Izvještavanje / Kontrola kvaliteta
- 2 – Projekti evropske integracije, Monitoring i procjena, Taiex, Programi zajednice

Menadžer za bazu podataka
Sekretarijat

OPS I

Pravosuđe i unutrašnji poslovi

Reforma javne uprave

Šef sektora: Ferdinand KOPP

Menadžeri projekata:

- 1 Integrirano upravljanje granicama / Carine
- 2 Pravosuđe / Zemljišni registri
- 3 Unutrašnji poslovi / Policija / Zaštita podataka
- 4 Finansijske usluge / Konkurencija
- 5 Reforma javne uprave / Javne finansije / DIS
- 6 Azil / Zaštita potrošača
- 7 Twinning / Državna služba / Ured ombudsmena
- 8 Ekonomska i fiskalna politika / Statistika

Sekretarijat

OPS II

Ekonomski razvoj

Šef sektora: Kjartan BJORNSSON

Menadžeri projekata:

- 1 Energija / Telekom / Razvoj privatnog sektora
- 2 Saobraćajna politika
- 3 Razvoj ruralnih područja / Sigurnost hrane / Ribogojstvo
- 4 Infrastruktura za zaštitu okoline
- 5 Regionalna politika / Međugranična saradnja
- 6 Trgovina / Politika za razvoj industrije
- 7 Infrastruktura (uključujući IUG)
- 8 Regionalni razvoj – Shema za bespovratna sredstva
- 9 Zaštita okoline – Institucionalni razvoj

Sekretarijat

OPS III

Demokratija i socijalni razvoj

Šef sektora: Michael DOCHERTY

Menadžeri projekata:

- 1 Civilno društvo – Svijest o EU
- 2 Rad i zapošljavanje
- 3 Zdravstvo i obrazovanje
- 4 Socijalna politika / Povratak izbjeglica / Deminiranje / EUFOR
- 5 Mediji / Nauka i istraživanje
- 6 EIDHR / Pitanja spolne jednakosti
- 7 EIDHR / Mladi i djeca

Sekretarijat

Uz sve ovo, EK ima glavnu ulogu u donatorskoj saradnji, osiguravajući da bilateralni donatori doprinose istom cilju evropske integracije. Evropsko partnerstvo predstavlja, takođe, izvor prioriteta za države članice EU i vodi ka zajedničkim aktivnostima kao što je Fond za reformu javne uprave, koji je uspostavljen 12. jula 2007. godine.

Uspjesi i izazovi

Značajna savjetodavna podrška je osigurana proteklih godina kako bi se ojačali i izgradili kapaciteti državnih institucija. Iskustvo je pozitivno kada je riječ o saradnji, sa veoma dobrom stopom provedbe. BiH dobro kotira pri poređenju sa drugim zemljama kada je riječ o ovome pitanju, što ukazuje na to da su njeni kapaciteti za usvajanje uspostavljeni, ali je uspjeh do izvjesnog nivoa postignut zato što je Delegacija preuzela na sebe donošenje nekih odluka umjesto BiH.

Jedna česta prepreka koja je smanjila učinak projekta jeste ta što institucije nisu imale odgovarajuće osoblje i/ili se osoblje neprekidno mijenjalo. BiH ima veoma malu upravu na državnom nivou što zahtijeva da javni službenici duže ostanu zaposleni na svojim pozicijama, kako bi se osiguralo da znanje i iskustvo prikupljeno tokom savjetodavne podrške i obuke, ostane unutar institucija.

Spor tempo promjene zakona u ovoj oblasti takođe je usporio provedbu projekta. Kada tehnički proces ne slijedi reforme zakona, to će se odraziti na ukupne rezultate projekta.

Uspjesi ili područja u kojima su postignuti najbolji rezultati su ona u kojima su vlasti preuzele od EK vlasništvo nad procesima, na primjer, povratak izbjeglica. Ovo je još uvijek "posao u toku", ali Državna komisija za izbjeglice sada vodi ovaj proces, a Fondom za povratak upravlja BiH.

Drugi sektor u kojem je izgradnja kapaciteta postigla izvanredne rezultate je deminiranje, gdje su BH Centar za mine i entitetski centri za civilnu zaštitu preuzeli rukovođenje ovim sektorom. Entitetski centri za civilnu zaštitu su, štaviše, razvili zajedničke usluge i rade uz punu saradnju.

Nedostatak saradnje može ugroziti provedbu projekta, čak i kada postoji politički konzenus o važnosti određenog pitanja. Posebno je razočaravajući primjer u oblasti zaštite okoline, dakle pitanje koje ima uticaja na sve, bez obzira na administrativne i političke granice. I pored toga što postoji politički konzenus, Državna agencija za zaštitu okoline još nije osnovana kako bi mogla koordinirati aktivnosti u ovoj oblasti u cijelom zemlji.

Prenošenje dužnosti na vlasti BiH

U protekle tri godine, politika Evropske komisije je usmjerena na prenošenje ovlasti na vlasti BiH u upravljanju fondovima EU što je bio slučaj i prilikom prethodnih proširivanja Unije. Glavni saradnik-partner je Direkcija za evropske integracije (DEI), koja je prije tri godine bila mali ured sa malim brojem zaposlenih i veoma malim kapacitetima, ali je danas proširena u Direkciju sa dobro obučanim osobljem, koje jasno razumije šta su njihovi zadaci: koordinacija vlasti po pitanjima evropske integracije na svim nivoima, od državnog do opštinskog.

Nadalje, sva državna ministarstva i agencije sada imaju posvećeno osoblje, koje je upoznato sa kontekstom i ukupnim ciljem, a koje su u mogućnosti da upute svoj vlastiti zahtjev za finansiranje.

Brzina ovog procesa je impresivna i pokazuje da – ako postoji politička volja za provedbu reformi – strukture koje mogu pružiti podršku već postoje.

Konačno će cijeli niz programskih aktivnosti biti prebačen na BiH. Ovo se obavlja u tri faze, od kojih je prva već uspješno okončana:

✓ 1 – BiH je preuzela vodstvo u pripremi programa, pri utvrđivanju potreba i prioriteta finansiranja.

Od 2006. godine DEI obavlja konsultacije o projektima sa vladom BiH, tražeći da svako ministarstvo podnese prijedlog za svoj sektor u skladu sa dogovorenim stratejskim prioritetima. Državne i entitetske institucije podnose zajedničke prijedloge DEI koja potom prosljeđuje ove prijedloge EK. Zajedničku analizu obavljaju EK, DEI i odgovarajuće ministarstvo kako bi provjerili da li je njihov prijedlog u saglasnosti sa BiH Strategijom EU integracije, državnom politikom BiH i Višegodišnjim indikativnim programom Evropske komisije.

■ 2 – BiH sada mora preuzeti vodstvo u provedbi ovih projekata.

Ovo se odnosi ne samo na to da DEI preuzme liderstvo u pripremi programa i koordinaciji, nego i na to da sva ministarstva preuzmu odgovornost za svoje sektore, osiguravajući da postoje preduslovi za provedbu projekata. Opšti uslovi uključuju: odgovarajuće osoblje, zakonski okvir, neophodna ovlaštenja itd. Ovo još uvijek zahtijeva značajnu koordinaciju, te EK nastavlja da pruža savjetodavnu podršku u ovu svrhu.

IPA

IPA je pretpristupni instrument koji ispunjava sve zahtjeve koji proizilaze iz pristupnog procesa. Kako bi se pojednostavio i koordinirao prijem vanjske podrške, glavni cilj pri dizajniranju IPA bio je racionalizirati svu pretprijemnu podršku u jedinstveni okvir i ujediniti pod isti instrument i zemlje kandidate i zemlje potencijalne kandidate, dakle olakšati prelazak iz jednog statusa u drugi.

IPA komponente	Zemlje korisnice
☐ pomoć za proces tranzicije i izgradnje institucija	potencijalni kandidati i države kandidati
☐ regionalna i međugranična saradnja	
☐ regionalni razvoj	
☐ razvoj ljudskih resursa	isključivo države kandidati
☐ ruralni razvoj	

IPA – Indikativna finansijska preraspodjela za BiH

(milioni eura)

Višegodišnji indikativni dokumenat za planiranje (MIPD) 2007.–

	2007.	2008.	2009.	2010.
I. Tranzicijska podrška i izgradnja institucija	58,1	69,9	83,9	100,7
II. Međugranična saradnja	4,0	4,9	5,2	5,3
Ukupno:	62,1	74,8	89,1	106,0

2009. je glavni strateški dokument za planiranje podrške BiH u okviru IPA. On uzima u obzir Srednjoročnu razvojnu strategiju BiH i Strategiju integriranja BiH i pretvara potrebe i izazove sa kojim se BiH susreće tokom Procesu stabilizacije i pridruživanja u stratejske prioritete i ciljeve.

MIPD će uskoro biti revidiran kako bi mogao obuhvatiti i 2010. godinu. U skladu sa njim EK vrši preraspodjelu sredstava za svaku IPA komponentu za svaku zemlju.

MIPD je dostupan na:

http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/countries/ipa_miff_081106_en.pdf

■ 3 – Prenošenje ovlasti za upravljanje sredstvima na BiH

Ovo zahtijeva uspostavljanje struktura koje su u stanju da prime i upravljaju sredstvima EU (proces koji se naziva decentralizacija). Prvi korak je uspostavljanje vladinog odjela koji bi obavljao sve aktivnosti koje se tiču nabavke kada je riječ o ugovorima i plaćanjima. Ministarstvo trezora i finansija Bosne i Hercegovine je iniciralo ovaj proces, ali je on još uvijek u svojoj ranoj fazi.

Ne postoji krajnji rok za prenošenje ovlasti za upravljanje sredstvima EU na bh. vlasti, ali regulativa IPA predviđa provedbu projekata u skladu sa decentralizovanim sistemom kako bi se pripremili za buduće članstvo. BiH je sama postavila rok u kojem bi trebala preuzeti ovlasti za upravljanje sredstvima EU, a to je 2009. godina.

Ovaj će prenos ovlasti biti ključan za BiH kako bi počela koristiti značajna pretprijemna sredstva EU jednom kada postane zemlja kandidat i bude imala potpun pristup trima drugim komponentama IPA (pogledati tabelu). Ovim sredstvima će morati upravljati BiH kroz nove strukture kao što je institucija za razvoj ruralnih područja, koja će biti sposobna da pripremi projekte i utroši novac za razvoj ruralnih područja (slično kao što su uspostavljene SAPARD agencije u bivšim državama kandidatima). EU prenosi sredstava u budžet vlada kako bi, u vlastitoj odgovornosti, provele kohezione politike poput poljoprivredne. Međutim, Evropska komisija će zadržati pravo na pregled i mehanizme kontrole kako bi osigurala da se novac EU troši u skladu sa regulativama i na odgovarajući način.

Biće potrebno više godina da se uspostave administrativne strukture, koje potom EK treba akreditovati kako bi se osiguralo da su one sposobne da upravljaju sredstvima u skladu sa veoma striktnim regulativama EU u ovom sektoru.

Lista projekata IPA 2007. (nije konačna) UKUPNA VRIJEDNOST – 49,7 MILIONA EURA

Sektor	Projekat		
Politički zahtjevi	Povratak	Čišćenje minsko-eksplozivnih sredstava i tehnička identifikacija Obnova manje infrastrukture kao podrška održivom povratku Podrška forenzičkom odjelu ICMP (Međunarodna komisija za nestale osobe)	
	Socijalna inkluzija	Pregled socijalnog sektora Unaprijeđenje socijalne zaštite i sistema inkluzije za djecu u BiH Podrška Ministarstvu pravde BiH u strateškom planiranju, koordinaciji pomoći i kapacitetima za evropsku integraciju	
	Vladavina zakona	Povećanje djelotvornosti pravosuđa kroz uspostavljanje sistema za upravljanje predmetima za službenike sudova i tužilaštava Djelotvornost upravljanja kazneno-popravnim ustanovama Zajednička obuka Odjela za povjerljive finansijske podatke i Odjela za istraživanje krivičnih djela SIPA-e, tužioce, regulatorne finansijske agencije i institucije	
	Ustavna reforma	Izgradnja kapaciteta za proces ustavne reforme	
	Javna uprava	Dalja podrška Uredu koordinatora za javnu upravu (PARCO) u izgradnji kapaciteta za provedbu Strategije reforme javne uprave i za koordinaciju donatora Podrška Vladi BiH u procesu evropske integracije i Koordinacije podrške zajednici – III faza Ojačavanje sistema menadžmenta ljudskim resursima u oblasti obuke za državnu službu Podrška Ombudsmenu za ljudska prava BiH Razvoj i provedba integralne bh. PIFC strategije	
		Ekonomski razvoj	Podrška regionalnom ekonomskom razvoju i razvoju malih i srednjih preduzeća Izgradnja kapaciteta kako bi se promovisao izvoz i razvila baza za izvoz proizvoda iz BiH
		Zapošljavanje	Unaprijeđenje aktivnog tržišta rada u BiH Unaprijeđenje razvoja i kapaciteta za socijalni dijalog i projekat socijalnog partnerstva
		Obrazovanje	Unaprijeđenje visokog obrazovanja u BiH – III faza Podrška reformi visokog obrazovanja Nabavka opreme za škole za stručno obrazovanje
	Zdravstvo	Ojačavanje instituta za javno zdravstvo u BiH Nabavka opreme za mikrobiološke laboratorije u BiH	
		Finansijski sektor	Izgradnja kapaciteta u oblasti menadžmenta ljudskih resursa Centralne banke BiH Održiva izgradnja kapaciteta bh. Agencije za osiguranje
Evropski standardi	Migracije	Podrška Ministarstvu sigurnosti, Ministarstvu vanjskih poslova, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, i drugim relevantnim institucijama u djelotvornom upravljanju migracijama Unaprijeđenje Sistema akreditacije	
	Kvalitetna infrastruktura	Unaprijeđenje meteorološkog sistema Sigurnosna infrastruktura	
	Energija	Podrška kako bi se zadovoljili zahtjevi Sporazuma o energetske zajednici Jugoistočne Evrope	
	Komunikacije	Podrška izgradnji kapaciteta Regulatorne agencije za komunikacije u oblasti telekomunikacija Provedba ključne javne infrastrukture u sistemu zaštite identifikacije građana (CIPS)	
	Statistika	Priprema popisa stanovništva – I faza	
	Registracija zemljišta	Pružanje informacija o prostornom uređenju u BiH I faza– uspostavljanje Mreže referentnih GPS stanica Unaprijeđenje i harmonizacija poljoprivrede u BiH i Informacijski sistem za ruralni sektor	
	Hrana i poljoprivreda	Pilot podrška pripremi programa za razvoj ruralnih oblasti Podrška provedbi i stavljanju na snagu legislativne o sigurnosti hrane u BiH	
	Priprema za predstrukturalne fondove	Podrška politici o vodama	
	Zaštita okoline	Podrška provedbi Direktive za "Integrisanu prevenciju i kontrolu zagađenja" Izradnja sistema mreže otpadnih voda u Živinicama	
	Saobraćaj	Podrška Ministarstvu komunikacija i prometa u provedbi IPA Savjetodavna podrška u ažuriranju sigurnosnih i interoperacijskih sistema željezničkog saobraćaja	
	Dijalog civilnog društva	Civilno društvo	Izgradnja kapaciteta civilnog društva kako bi moglo učestvovati u političkom dijalogu Jačanje lokalne demokratije
		Mediji	Podrška nezavisnom radu Regulatorne agencije za komunikacije

Završna konferencija projekta za tehničke propise

Konferencija u povodu završetka projekta EU ITR – Savjetodavna podrška za preuzimanje i provedbu tehničkih propisa – održala se 24. jula 2007. godine u Sarajevu. EU je investirala 1,2 miliona eura u ovaj projekat koji je trajao 18 mjeseci.

EU ITR je koncipiran kako bi pomogao BiH da ispuni uslove za izvoz u EU i u zemlje potpisnice CEFTA-e, a potom i u zemlje članice Svjetske trgovinske organizacije (STO), a koji su vezani za dokazivanje sigurnosti proizvoda. Projekat se odnosi na zaštitu života i zdravlja građana, domaćih životinja i okoline i na zaštitu potrošača od nesigurnih proizvoda. Ova oblast je regulisana sa oko 2.000 akata EU. Pored preuzimanja propisa, EU projekat je pružao podršku izgradnji tehničke infrastrukture za ocjenjivanje usklađenosti proizvoda sa propisima, odnosno izgradnji sistema službene kontrole hrane i hrane za životinje. Dok se ovaj posao ne završi, BiH neće moći koristiti posebne trgovinske mjere EU po kojima BiH ima pravo izvoziti u EU skoro sve proizvode bez tarifnih i količinskih ograničenja pod uslovom da dokaže usklađenost sa propisima EU o sigurnosti proizvoda.

Gosp. Kjartan Björnsson, šef Odjela za ekonomski razvoj i prirodne resurse Delegacije Evropske komisije u BiH, je pojasnio da su tehnički propisi od ključnog značaja za unapređenje bh. trgovine i za zaštitu zdravlja potrošača i okoline. Zakonski okvir je ključan za djelotvorno funkcionisanje jedinstvenog tržišta. BiH mora razviti kvalitetnu infrastrukturu i njena politika se mora prilagoditi i mora biti u mogućnosti da uvede odgovarajuće propise EU. Projekat savjetodavne podrške koji se završava danas igrao je veoma važnu ulogu u podsticanju preuzimanja i usklađivanja legislativne, koja ispunjava

zahtjeve iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, i koja je donekle u skladu sa Acquis EU (zakoni EU) i propisima STO.

Projekat je bio sastavljen od tri različite komponente. Svaka od njih se odnosila na različite partnere/korisnike: Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, koje je osnovalo Agenciju za nadziranje tržišta; Agencija za sigurnost hrane, čije osnivanje je pomogao ovaj projekat; i BiH Institut za standardizaciju, čiji rad je unapređen ovim projektom. Izvanredna saradnja vodila je ka značajnom unapređenju, posebno kada je riječ o dvije Direktive koje su preuzete u nacrtima BiH Naredbi i 31+ 24 tehnička propisa o sigurnosti hrane, iako postoji još mnogo toga što treba biti odrađeno, a poteškoće u brojnim sektorima moraju biti otklonjene. Gosp. Björnsson je dodao da su važnost ovih zadataka i dokazana sposobnost institucija da saraduju, doveli do toga da su sredstva IPA 2007 dodijeljena za dalji razvoj kvalitetne infrastrukture.

Gosp. Nenad Pandurević, savjetnik ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, je naglasio da je od vitalne važnosti provedba standarda EU, tako da bh. preduzeća mogu izvoziti na EU i druga tržišta. Tek nakon ove poredbe lokalna preduzeća mogu imati koristi od trgovinskih olakšica EU te se može smanjiti postojeći trgovinski deficit. On je dodao da je tehnički okvir koji štiti potrošače važan korak prema EU. Ključne institucije trebaju odraditi svoj dio posla, ali je pravi izazov onaj koji stoji ispred BiH, a to je izvršiti provedbu svih propisa. Ovo će biti dugotrajan proces. I pored ohrabrujućih rezultata koji su do sada postignuti i dokaza da postoje izvjesni kapaciteti, ukupni kapaciteti bh. institucija moraju biti dalje unaprijeđeni.

Konferencija – Kako promovisati i razviti preduzeća

Gosp. Kjartan Bjornsson, šef Odjela za ekonomski razvoj i prirodne resurse Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini je 26. juna 2007. godine otvorio konferenciju pod nazivom "Mala i srednja preduzeća u Bosni i Hercegovini na putu u Evropsku uniju - Načini promovisanja razvoja preduzeća".

Konferencija je okupila predstavnike državnih, entitskih i lokalnih vlasti, udruženja poslodavaca, razvojnih agencija, kao i komercijalnih preduzeća i predstavnike nekih nevladinih organizacija.

Gosp. Bjornsson je naglasio da u Evropskoj uniji ima 23 miliona malih i srednjih preduzeća (MSP), koja upošljavaju oko 80% ukupno zaposlenih i osiguravaju 75 miliona radnih mjesta. MSP čini 99% svih preduzeća u Evropi i ova preduzeća imaju ključnu ulogu u otvaranju novih radnih mjesta i prikupljanju novca od poreskih obveznika. Razvoj sektora MSP u BiH je od vitalne važnosti za buduće blagostanje zemlje, posebno s obzirom na činjenicu da je stopa nezaposlenosti visoka, te je stoga neophodno uspostaviti profesionalne i djelotvorne institucije na svim nivoima koje će pružati podršku ovom sektoru. BiH je napravila mali napredak u provedbi preporuka Povelje Evropske unije o malim preduzećima. Gosp. Bjornsson je takođe istakao da, između ostalog, mnogo toga mora biti učinjeno kada je riječ o neophodnom zakonskom i institucionalnom okviru - Državna strategija BiH za MSP još uvijek nije usvojena, ne postoji zakonski okvir za razvoj i promociju MSP na državnom nivou, a postoji i hitna potreba za uspostavljanje Vijeća za razvoj i poduzetništvo.

Gosp. Peter Milford, konsultant u Organizaciji za ekonomsku saradnju i razvoj za Evropsku povelju o malim i srednjim preduzećima, dao je pregled najvažnijih tačaka Izvještaja o statusu provedbe Povelje o malim i srednjim preduzećima u zemljama Zapadnog Balkana. Evropska povelja o malim i srednjim preduzećima u skladu je sa ciljevima postavljenim u Lisabonu: postati najkonkurentnija i najdinamičnija, na znanju utemeljena ekonomija u svijetu sposobna za održivi ekonomski rast; veći broj i bolja radna mjesta i veća socijalna kohezija. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa je odgovorno za godišnje izvještavanje Evropske komisije o statusu provedbe ove Povelje u BiH. Inače, što se tiče same provedbe ove Povelje, BiH je nisko na ljestvici, odmah iznad Kosova.

Konferencija je ugostila brojne govornike iz poslovnog sektora iz cijele BiH, koji su govorili o konkretnim iskustvima iz raznih oblasti: dr. Elvir Čaušević, direktor tuzlanskog preduzeća "Inspire" je govorio o temi "Iskustva u izgradnji preduzeća sa brzim rastom u BiH"; Slavko Simić, direktor banjalučkog preduzeća "Bross Trade" je govorio o temi "Prevladavanje prepreka za osnivanje i rast preduzeća u BiH"; Željko Božić iz mostarskog preduzeća "Alfaterm" je govorio o temi "Investiranje u obrazovanje ljudskih resursa - ključ do uspjeha", dok je Nataša Pucar, direktorica brčanskog preduzeća "Bimal" govorila o temi "Uspješna prerada hrane". Njihovo veliko praktično znanje iz poduzetništva bilo je veoma korisno kada su se skicirali zaključci o lekcijama koje su naučene.

Obuka za osoblje obezbjeđenja u Prihvatnom centru za iregularne migrante

Trideset i sedam novouposlenih dobili su 26. jula 2007. godine certifikate za uspješno završenu intenzivnu trosedmičnu osnovnu obuku za osoblje obezbjeđenja Prihvatnog centra za iregularne migrante.

Obuka je osigurana u okviru projekta "Podrška kapacitetima upravljanja migracijama", koji je finansirala Evropska unija, a provela Međunarodna organizacija za migracije (IOM). Obuka je održana u Policijskoj akademiji na Vracama i u samom Centru, koji se nalazi u Lukavici.

Gosp. Mijo Krešić, zamjenik ministra za sigurnost BiH, je izjavio da je obuka ojačala kapacitete Službe za poslove sa stancima, koja će rukovoditi Centrom za iregularne migrante, koji je finansirala EU a osnovao IOM i da su predavači nizozemskog Ministarstva pravde predstavili novom osoblju najbolju evropsku i međunarodnu praksu u ovoj oblasti.

Gosp. Izet Nizam, zamjenik direktora Službe za poslove sa stancima, čestitao je novouposlenima na uspješnom završetku obuke te je apelovao na njih da održavaju najveće profesionalne standarde u svom poslu.

Gosp. Ferdinand Kopp, šef Odjela za pravosuđe i unutrašnje poslove Delegacije Evropske komisije u BiH, čestitao je novom osoblju, te je naglasio da je za njihov posao potrebno razumijevanje pojedinaca, kao i znanje o tome kako reagovati u različitim situacijama, jer upravljanje iregularnim migrantima mora biti djelotvorno ali i veoma pažljivo. On je čestitao Ministarstvu sigurnosti i Službi za poslove sa stancima na njihovom razumijevanju i spremnosti da poduzmu neophodne korake, naglašavajući da će EU nastaviti sa podrškom kada je riječ o neophodnoj obuci kako bi se osiguralo da BiH usvoji evropske i

međunarodne standarde.

Gđa. Regina Boucault, šef Misije IOM, je istakla da je ova obuka bila samo dio podrške iz programa CARDS 2005, koji je uključivao savjetodavne usluge, obuku i opremu. Ona je izjavila da je odgovarajuće upravljanje tokovima migracija ključno za BiH, njene susjedne zemlje i EU. Prihvatni centar je neophodan za smještaj određenih kategorija, ali on ujedno mora da bude veoma funkcionalan i da djeluje u skladu sa zakonima.

Nakon podjele certifikata novoobučenom osoblju uslijedila je kratka demonstracija vještina prijema i procesuiranja iregularnih migranata, provjera njihovih stvari sa diskretnim metal-detektorom i osiguravanje osnovnih sredstva za higijenu migranata.

Evropski fond za jugoistočnu Evropu

Evropski fond za jugoistočnu Evropu (EFSE) ima cilj da unaprijedi ekonomski razvoj i blagostanje u jugoistočnoj Evropi kroz održivo osiguranje dodatnih sredstava za finansiranje razvoja, posebno malih i srednjih preduzeća (MSP) i privatnih domaćinstava, kroz kvalitetne finansijske institucije.

EFSE je nasljednik različitih revolvirajućih* finansijskih fondova koji su od 1998. godine bili operativni u Bosni i Hercegovini (EFBH), Crnoj Gori, na Kosovu i u Srbiji. Slični kreditni programi bili su realizovani i u Bugarskoj i Rumuniji. Ove revolvirajuće finansijske fondove utemeljila je grupa bilateralnih i multilateralnih donatora: Evropska unija, Njemačka, Austrija i Švajcarska.

Oni su osigurali dugoročno finansiranje lokalnih partnera – kreditnih institucija, koje su osiguravale sub-kredite za mikro i mala preduzeća, kako u gradovima tako i za preduzeća koja su se bavila poljoprivredom, kao i sub-kredite za privatna domaćinstva koja su trebala obnoviti svoje domove ili kupiti nove.

Tokom 2005. i 2006. godine, EFSE je, iz prethodnih fondova, naslijedio ukupni portfolio investicija u vrijednosti od više od 130 miliona eura, koja su investirana kroz 30 partnerskih kreditnih institucija. Uz kredite, prethodni revolvirajući finansijski fondovi su osigurali savjetodavnu podršku i obuku za partnerske institucije

kako bi ojačali njihove institucionalne kapacitete.

EFSE djeluje kao krovni fond za različite nacionalne i regionalne subfondove. Ovi subfondovi koriste svoje resurse kako bi investirali u različite nacionalne resurse namijenjene određenoj zemlji.

Ciljne finansijske institucije su lokalne komercijalne banke, mikrofinansijske organizacije, i druge nebankarske finansijske institucije, kao i investicijske kompanije ili investicijske fondove koji su operativni na regionalnom nivou, a koji ili finansiraju ili su namijenjeni za finansiranje određene ciljane grupe.

Kreditni koje partnerske kreditne institucije osiguravaju za svoje klijente su zapravo subkrediti. Ove institucije nose cjelokupan rizik vezan za subkredite i, u principu, one su slobodne da utvrde okvire i postavе uslove pod kojima će subkrediti biti operativni. Međutim, instrumentima Fonda osigurani su neki minimalni uslovi, koji trebaju da osiguraju način djelovanja ciljnih grupa: maksimalna vrijednost subkredita je 100.000 eura, a EFSE zahtijeva od partnerskih kreditnih institucija da, u periodu otplate kredita, zadovolje minimalne standarde zaštite okoline i društvene standarde a što je u skladu sa najboljom međunarodnom praksom.

* sredstava koja se automatski obnavljaju

Projekti za razvoj turizma – Bijambare i Vodeni Ćiro

EU nastavlja da finansira projekte za razvoj turizma u okviru RED Fonda, koji podržava regionalni ekonomski razvoj.

Poboljšane usluge za posjetioce pećinskog kompleksa na Bijambarama predstavljene su 4. jula 2007. godine, dok je u maju organizovana promotivna plovidba "Vodnim Ćirom".

Dodatne fotografije o ovima i drugim projektima možete pronaći u Foto Arhivi na stranici: www.europa.ba

Delegacija Evropske komisije u Bosni i Hercegovini, Dubrovačka 6, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Tel: +387 33 254 700

Web strana Evropske unije: www.europa.eu

Aktivnosti Evropske unije u BiH: http://ec.europa.eu/comm/enlargement/bosnia_herzegovina/index.htm

Delegacija Evropske komisije u BiH: www.europa.ba

Ako želite da primete ovu publikaciju, molimo vas pošaljite e-mail sa vašim imenom i adresom na: zora.stanic@ec.europa.eu

ili pošaljite fax na broj: +387 33 666 037